

med alle disse Tvangsklausuler. Men, siger man saa, det er ogsaa Tilfældet i England og Nordamerika, og det maa jeg sige, det tror jeg ikke paa. Jeg har læst den engelske Lov igennem, og der findes ikke noget, der svarer til det, man her vil paabyde. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa det, Udvalget vil jo saa Lejlighed til at gøre sig bekendt dermed, og hvis man vil lade den engelske Lov trykke, især i den engelske Tekst, skal jeg godtgøre, at det er en fuldstændig Misforstaaelse, hvis man tror, der i den findes noget saadant som Bestemmelsen her i § 1. Om det skulde gælde i Nordamerika, kan jeg ikke bestemt sige — jeg kender ikke de nordamerikanske Fristaters Love paa dette Punkt — men jeg tror det ikke, og jeg tør tage en høj Pæree med den højtæredede Minister paa, at noget saadant ikke findes i de nordamerikanske Fristaters Love.

Nu har Mindretallet i Fjor søgt at forbedre noget paa det, idet man har sagt: Lad det være med Tvangsklausulen ved Henhyn til Gødningstoffer, der skal det være obligatorisk, men med Henhyn til Foderstoffer, Sædkorn og Markfrø give vi en anden Regel, nemlig den Regel, at naar Køberen skriftlig afgiver Erklæring om, at han ikke forlanger Certifikat, kan det ogsaa være godt. Jeg beder de Herrer bemærke dette „skriftlig“. Hvis Køberen — altsaa Bonden — siger: Jeg erklærer her i 10 Bidners Overværelse, at jeg forlanger ikke Certifikat, jeg vil ikke have Certifikat, Du kan dog stole paa mit Ord, og der er oven i Købet 10 Bidner paa det, saa siger Købmanden: Det Ord gælder ikke, selv om der er Bidner, det skal være skriftligt, og naar det ikke er skriftligt, gælder det hele til Wandtsbeck. Det er et nyt Princip, og jeg siger, at det er et demoraliserende Princip. Vi have et gammelt Ord, der siger: Et Ord er et Ord, og en Mand er en Mand, men her stiller man Landbrugeren saaledes, at selv om han sværger nok saa højt paa, at han ikke vil have Certifikatet, saa siger man: Det duer ikke, naar du ikke giver det skriftligt. Jeg skal ikke gaa nærmere ind paa det, for mig staar det klart, at jeg vil aldrig kunne give min Stemme til en

Lov af den Bestaffenhed, og jeg opfordrer ærede Medlemmer til at paavise, at der i den danske Lovgivning er nogen Bestemmelse af samme Bestaffenhed som den, man her tilsigter at indføre. — Men saa er der det morsomme ved det, at der i Fjor ved Udvalgets Bestræbelser kom en Klausul ind, som i Virkeligheden gør det hele til et Slag i Lufsten. Der staar nemlig i Slutningen af første Stykke af § 1: „Om de af de nednævnte Forhold“ — det skulde dog hedde „om dem“, for det skal vel dog være Accusativ — „for hvilke Sælgeren ikke vil garantere, skal han anføre, at de ere ham ubekendte“. Hvad vil det sige? Det vil altsaa sige, at dette Certifikat, som skal gives, kan komme til at bestaa dert, at Køberen simpelt hen siger om alle disse Forhold, at de ere ham ubekendte, og det er akkurat det samme, som om der ikke blev givet noget Certifikat. Det vil altsaa i Virkeligheden sige, at man spilder Indenrigsministeriets dejlige Blankeletter til ingen Verdens Nytte; thi i Virkeligheden kan man komme helt uden om det. Hvis vi virkelig skulde gaa videre med dette Lovforslag, vil maaste det eventuelle Udvalg være opmærksom paa, at dette sidste Punktum i § 1 og andet Stykke i § 1 staa fuldstændig i Strid med hinanden, for naturligvis, den Restriktion om, at Sælgeren kan skrive paa, at han indestaar ikke for noget, for det er ham ubekendt, maatte naturligvis ogsaa gælde med Henhyn til det andet Stykke. Men det staar der ikke; skal det gælde for første Stykke, altsaa for det Certifikat, der leveres ved Handelens Udførelse, maa det naturligvis ogsaa gælde med samme Ret for Sælgeren at tage Reservation med Henhyn til Sluttedler, Bestillingsjedler o. s. v.

Det var egentlig det, jeg gerne ønskede at sige til Forklaring for min eventuelle Afstemning i Sagen — jeg havde ikke Lejlighed til det i Fjor — men der er dog enkelte andre Punkter af mere juridisk Bestaffenhed, som jeg, da jeg har Ordet, ønskede at henlede det eventuelle Udvalgs Opmærksomhed paa. Det gaar jo dog virkelig ikke an, synes jeg, i § 6, at lade hele Tvivligheden